

‘Geothermie in de gebouwde omgeving’

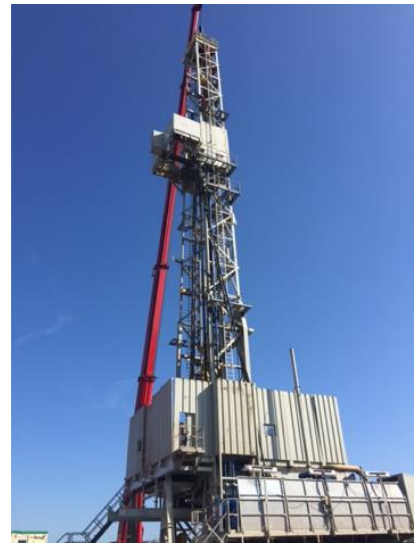
Kennisbijeenkomst provincie Zuid-Holland, 1 juli 2021

Samenvatting van de presentaties

Introductie

We willen in Nederland steeds meer duurzame energie opwekken. Met behulp van een Regionale Energiestrategie (RES) wordt gedocumenteerd wat de afspraken voor duurzame energie zijn per regio in Nederland. Eén van de opties voor duurzame energie is geothermie.

Momenteel wordt in Nederland op meer dan twintig plaatsen geothermie gewonnen, waaronder in de provincie Zuid-Holland. Zuid-Holland heeft een gunstige uitgangspositie voor de winning van geothermie en is met 14 operationele geothermie-bronnen koploper in Nederland.

Als er geothermie van een diepte van meer dan 500 meter onder het aardoppervlak wordt gewonnen, dan is de Mijnbouwwet van toepassing. Conform de Mijnbouwwet is het niet toegestaan om zonder toestemming van de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) geothermie op te sporen of te winnen.

Kennisbijeenkomst ‘Geothermie in de gebouwde omgeving’

Op donderdag 1 juli 2021 is van 09.30 – 11.30 uur de eerste sessie van de kennisbijeenkomst ‘Geothermie in de gebouwde omgeving’ voor de provincie Zuid-Holland. De sessie is onderverdeeld in drie thema’s met vaste sprekers per thema:

Thema 1: Vergunningverlening en de adviesrol (Ministerie van EZK en SodM)

Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) stelt het beleid op voor de winning van geothermie op een diepte van meer dan 500 meter. Daarnaast geeft EZK de vergunningen voor geothermie af conform de Mijnbouwwet. Hiervoor vraagt EZK advies aan Staatstoezicht op de Mijnen (SodM), TNO-AGE, de provincie samen met de gemeenten en de Mijnraad. De laatste stap in het vergunningproces is het goedkeuren (door de minister) van het winningsplan.

Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) houdt toezicht op de veiligheid voor mens en milieu bij de winning van geothermie. In juli 2017 heeft SodM in dat kader een aantal aanbevelingen gedaan aan de geothermiesector en EZK. Naast een adviesrol aan EZK bij de vergunningverlening die mijnbouwwet gerelateerd is, ziet SodM erop toe dat het boren naar en produceren van geothermie veilig gebeurt. In het bijzonder kijkt SodM naar aardbevingen, het onverwacht aanboren van olie of gas, bodem-of drinkwaterverontreiniging en naar arbeidsomstandigheden.

Pieter Jongerius en Sophie Smits, beiden werkzaam bij EZK, geven uitleg en toelichting over de vergunningprocedure van geothermieprojecten. Ook gaan zij in op de rol van betrokken partijen, in het bijzonder die van de provincie en de gemeenten. Naast EZK is ook SodM als spreker vertegenwoordigd. Femke Roos (senior adviseur vergunningen) en Graciela Jharap (senior inspecteur toezicht) lichten de impact en risico’s van geothermie toe. En zij vertellen iets over de speerpunten bij hun advisering aan EZK.

Tijdens thema 1 worden door EZK en SodM de volgende vragen beantwoord:

- Wat is de rol van decentrale overheden in de vergunningsprocedure?
- Wat wordt van hen verwacht?
- Wat is de rol van decentrale overheden met betrekking tot het aanwijzen van mogelijke locaties voor duurzame energiebronnen?
- Wat is de rol van SodM en waarop houden zij toezicht?

‘Geothermie in de gebouwde omgeving’

Kennisbijeenkomst provincie Zuid-Holland, 1 juli 2021

Samenvatting van de presentaties

Thema 2: Ruimtelijke impact (Geothermie Nederland)

Geothermie Nederland is de nieuwe brancheorganisatie voor bedrijven en instellingen die in de geothermie werkzaam zijn. Niet alleen voor ontwikkelaars en exploitanten van geothermiebronnen, maar ook voor adviesbureaus, ingenieursbedrijven, installateurs, warmtebedrijven en warmtenetbeheerders.

Melanie Provoost werkt als strategisch beleidsadviseur bij Geothermie Nederland. Zij vertelt iets over het speelveld van geothermie en gaat in op projectontwikkeling en de ruimtelijke impact van een project. Tijdens haar presentatie geeft zij onder andere antwoord op de volgende vragen:

- Wat is geothermie en wat is het geothermiespeelveld?
- Hoe werkt een boring?
- Wat is de bovengrondse impact van een geothermie-installatie?

Thema 3: Potentie Geothermie in Zuid-Holland (TNO-AGE)

TNO Adviesgroep Economische Zaken (TNO-AGE) is onderdeel van de Geologische Dienst Nederland (GDN) en heeft een vaste rol als onafhankelijk adviseur van het ministerie van EZK. Voor de uitvoering van de Mijnbouwwet beoordeelt TNO-AGE onder andere de vergunningaanvragen en winningsplannen. Onderwerpen waarop wordt geadviseerd met betrekking tot geothermie zijn bijvoorbeeld:

- geologische onderbouwing;
- duur en omvang van vergunning;
- doelmatige winning;
- bodembeweging.

Jeroen van der Molen werkt als geoloog bij TNO-AGE. Tijdens zijn presentatie laat hij deelnemers een overzicht zien van de verschillende aardwarmte gerelateerde vergunningen in Zuid-Holland en wat de huidige status is van aardwarmte in de provincie. Ook legt hij uit welke rol aardwarmte speelt en kan spelen voor de verwarming van de bebouwde omgeving. Hierbij wordt ook bekeken wat de ondergrondse potentie is voor aardwarmte in de provincie en wat de invloed is op de levensduur van een project.